

A fotót készítette: Luthár Kristóf

MIÉRT KÖNYVTÁMASZ?

– **könyvtámasz** (főnév):

Könyvespolcon vagy asztalon sorban felállított könyvek szél-sőjénél alkalmazott támasz a ledőlés, eldőlés megakadályozására.

(Magyar nyelv értelmező szótára)

Szokták mondani egyesekre: „az élete egy nyitott könyv”.

Mindegyikünk más és más felfedezni való világot rejt.

Személyesen és közösségben is olyan úton vagyunk, ahol támpont, támogatás nélkül elvethetjük a célunkat.

De a **könyv** maga is lehet támasz, támpont, ahogy a **könyvtár** és a **könyvtáros** is.

Támogatnak és eligazodást nyújtanak, informálnak és formálnak.

Szükségünk van rájuk.

Szükségünk van rájuk?

Valljuk, hogy igen.

HORVÁTH JÁNOS

Kaposvár

Lapunk célja, hogy felhívja a figyelmet a különféle könyvtár-típusokban folyó sokszínű munkára. Bemutakozási lehetőséget kívánunk biztosítani minden könyvtárnak; a nagyoknak éppen

úgy, mint az egészen apróknak. Várjuk élménybeszámolóitokat, bemutatkozó írásaitokat (akár olvasóktól, fenntartótól is).

■ **SZERKESZTŐK**

Kiadó:

Takáts Gyula Vármegyei Hatókörű

Városi Könyvtár

7400 Kaposvár, Csokonai u. 4.

Tel: +36 82 527-350 ■ Fax: +36 82 527-358

<http://www.mvkkvar.hu>

Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer

Tel.: 06-82/527-357 ■ kszr@tgyk.hu

Felelős kiadó:

Rázsits Veronika igazgató

razsits.veronika@tgyk.hu

A „Könyvtámasz” logót szerkesztette:

Varga Dávid

Szerkesztők:

Biszvurméné Mózs Éva,

mozs.eva@tgyk.hu

Egyed Nándor, egyed.nandor@tgyk.hu

Horváth János, janos@tgyk.hu

Horváth Péter, horvath.peter@tgyk.hu

Németh Gabriella, gabi@tgyk.hu

Szóke Henrietta, hetti@tgyk.hu

Zsidákovits Zita, petofikt@tgyk.hu

ISSN: 2732-1509

Nyomtatta:

Pethő Nyomda Kft.

7400 Kaposvár, Fő utca 57.

Telefon: 06/82-415-715

Megjelenik félévente

Készült 200 példányban

Online is elérhető:

www.mvkkvar.hu

és

<http://somogykszr.hu/> oldalon

Somogyi könyvtárak téli üzemmódban

Tavaly szeptemberben egy szakmai műhelybeszélgetés alkalmával döntöttünk róla, elébe megyünk a minisztériumi kérésnek, és megnézzük, hogy Somogy vármegyében a KSZR szolgáltatás igénybevételével működő könyvtárak fenntartói miként reagálnak a várható rezsiár-emelkedésre. A télen elvégzett felmérésből kiolvasható, hogy a 229 kistéleplési bibliotéka nagyjából egyharmad részét kénytelenek voltak bezárni az önkormányzatok. Ezeken a településeken viszont nagy mértékben (92%-ra) nőtt meg a házhozszállítás kérésének lehetősége. Ez alapján örömteli megállapítani, hogy a községi könyvtárak közül 6 darab volt csak olyan, ahol semmilyen szolgáltatási lehetőséggel nem kedveskedtek az olvasni vágyóknak a tél folyamán.

A részleteket mindenhol nem tudjuk bemutatni, de egy-két sajátosságot nem árt felvonultatni a megye infrastrukturális viszonyait illetően. A legstabilabban a fűtés szempontjából fejlesztendő (fával fűtött kályha), valamint a megújuló energiát használó könyvtárak vészelték át a hűvösebb időket. Jó helyzetbe kerültek, bár a mindennapi közös életet, munkát meg kellett szokni azokon a helyeken, ahol „beköltöztek” a könyvtárba. Nem egy esetben a hivatali teendőket telepítették a bibliotéka falai közé, mert ez volt a legköltséghatékonyabb megoldás. Az iskolákban található szolgáltató helyekre gondoltunk volna utoljára abból a szempontból, hogy érintheti a bezárási hullám, de sajnos ebben is akadt kivétel. Az egyik oktatási intézményben a fűtés szakaszolásának a bibliotéka is áldozatául esett. Több helyen úgy szolgálták ki az olvasókat, hogy a könyvtáros az önkormányzat épületében tartózkodott, és kérés esetén átment a (fűtetlen) könyvtárba.

A pandémia időszaka alatti bezárások már felkészítették a fenntartókat és a könyvtárakat a nehéz helyzetekre való rugalmas reagálásra. Egymás kölcsönös kisegítésének új módokon történő megélése remélhetőleg a települések egész közösségére jó hatással lesz.

■ **EGYED NÁNDOR ÉS HORVÁTH JÁNOS**
Kaposvár

Grafikát készítette: Veizer Anita
– Kaposvár

Bemutatkozik Majom Úr – a Bertók László Városi Könyvtár tiszteletbeli „segédkönyvtárosa”

Majom Úr jó ideig ott ült magányosan a gyermekkönyvtárban. Hol ide, hol oda tették, ha útban volt... – Mikor a könyvtárba kerültem arra gondoltam, hogy ha már ott van, vegyük valami hasznát is. Sok könyvtárnak – kiváltképpen a gyermekkönyvtáraknak – van saját kabalafigurája. Nálunk ő vált azzá. Kicsit véletlenül, kicsit tudatosan. A gyerekek szeretik és a felnőttek sem tudnak mellette elmenni mosolygás nélkül. „Mekkora majom!” – mondják, s valóban az, ember méretű...

Most már jó ideje tudatosan használjuk elsősorban a Gyermekkönyvtárhoz kapcsolódó tartalmaknál online kommunikáció során. Olykor mondatokat is adunk a szájába. – Van szülő, aki felolvassa a gyerkőcnek, hogy már megint mit csinált ez a butuska majom... – Merthogy butuska. Vagy inkább csak olyan, mint egy kisgyerek. Kíváncsi, kérdez, s olykor rossz következtetéseket von le; máskor nagyzol vagy pimasz. A könyvtáros pedig válaszol a kérdéseire, felvetéseire.

Első nagyobb kirándulását a Nagyatádi Retro-napon tette meg velem – amikor átsétáltunk a Kulturális Központba. Itt fotózkodott a gyerekekkel, sőt, néhány szelfit is készített a nap egyik látványosságával a Retro-busszal. A Gyermeknapra nem tudott eljönni – de lélekben velünk volt. Színező formájában jelent meg – amit a picik élvezettel keltettek éltre a legkülönbözőbb színekkel. Egyik közösségi szolgáltató diákunk pedig a nyár folyamán 12 rajzot készített róla – elképzelve, hogy mit csinálhat majmunk az egyes hónapokban. Majom Úr már lassan több, mint egy éve szerves része az online és offline kommunikációnknak. Terry Pratchett tiszteletére fekete kalapot vesz, Douglas Adamsére törölközőt csavar a nyakába, s természetesen a szezonális ünnepekhez is próbál alkalmazkodni. Olykor csak kinéz az ablakon, vagy kiül az ajtóba, hogy beinvitálja a lá-

tozókat. Többen kérdezték, hogy miért pont egy majom? Nos, a válaszom mindig az: mert ez volt kéznél. (Az már csak hab a torán, hogy Terry Pratchettnek volt egy orángután könyvtárosa a Korongvilág történeteiben...)

Kicsit komolyabbra fordítva a szót: ez könyvtármarketing. A kabalafigurák a marketingben márkaépítő elemként funkcionálnak, az arculat szerves részét képezik; történetük van; személyesség és szerethetőség teszik a brandet. Ami fontos, az az, hogy ezek a figurák csak a közösség bevonásával kelnek igazán életre. Ez egy közös játék. Csak akkor működik, ha mindenki partner. Majom Úrral, úgy érzem, szerencsénk van: működik.

■ KÓCZIÁN ZOLTÁN GERGELY
Nagyatád

VADONLESŐ KUKUCSKÁLÓ

Természetismereti és környezetvédelmi játékokon keresztül hazánk élővilágáról tudhattak meg többet az érdeklődők április 5-én, a Vadonleső Program munkatársainak köszönhetően. A Városi Könyvtár Tab gyermekrésztlegének szervezésében a Zichy Mihály Művelődési Központban előre egyeztetett időpontokban 13 óvodai és iskolai csoport vett részt a rendezvényen, illetve egyéni érdeklődők is érkeztek.

A Vadonleső Program – Magyarország egyik legelső, úgynevezett közösségi adatgyűjtő (Citizen Science) programja – önkéntesek bevonásával 18 védett növény- és állatfaj elterjedési és veszélyeztetettség adatainak gyűjtését végzi 2009 óta. A Vadonleső Programhoz bárki csatlakozhat, amely egy kalandos, ugyanakkor természetvédelmi szempontból rendkívül hasznos, élményt nyújtó tevékenység a szabadban. A természetmegfigyeléssel, szemléletformálással összekötött adatgyűjtés mindenki számára elérhető, aki okostelefonnal, vagy számítógépes internet eléréssel rendelkezik, vagy ezek valamelyikéhez hozzáfér. Az Év emlőse kezdeményezésük keretében egész éves eseménysorozattal hívják fel a figyelmet a kiválasztott védett vagy fokozottan védett emlősfaj és környezete fontosságára, jellemzőire. A Vadonleső

Program célja, hogy kicsikkel és nagyokkal is megismertesse és megszerettesse természeti örökségünk szem előtt lévő vagy rejtett kincseit.

Kisvárosunkba hat különböző, gyermekeknek szóló játékos állomással érkeztek a program munkatársai, ezért a fél óránként érkező csoportokat (egy vagy két osztály) hat kiscsoportra bontottuk. Egy adott standon 10 percet töltöttek el a

gyerekek, így egy kiscsoport a fél óra alatt körforgásszerűen 3 standot tudott bejárni. Azért választottuk ezt a megoldást, hogy minél több csoportnak legyen lehetősége részt venni a rendezvényen.

A Vadonleső Program munkatársai minden standon más-más játékon keresztül adták át – gyerekek számára érthető módon – a hasznos és fontos ismereteiket, szaktudásukat:

■ Állatok felismerése és párosítása a lábnyomaikkal, majd egy csúszkás játékkal a mókust, a sünit és a vakondot kellett „megetetniük” a számukra megfelelő táplálékokkal. Mókussimogatás.

■ Madarak felismerése, párosítás a tollakkal, szárnyukkal és lábukkal. Vidrasimogatás.

■ Komposztálási tudnivalók: mi kerülhet a komposztba és mi nem. Komposztáló építése, rejtvények.

■ Állatok hangjának felismerése, hangok párosítása.

■ Állatok (róka, nyúl, kutya, macska, szarvas, őz) koponyacsontjának felismerése, igazi csontokat bemutatva (kivéve a védett farkas). Szarvasagancs megfogása.

■ Különböző termések felismerése képről (napraforgómag, bab, mák, gesztenye, dióbél, lencse stb.), majd kis zsákokat tapogatva kitalálni, hogy melyik termés van benne. Falevelek és termések párosítása. Varázsdoboz: egy fedett dobozból láthatatlanban megfogtak valamit, meg kellett tippelniük, hogy mi az (fenyőtoboz, dió, fadarab, agancs, platánfa termése stb.)

A sok-sok kíváncsi, érdeklődő, csodálkozó, és legfőképpen mosolygós gyermek csak azon szomorodott el, hogy hamar eltelt az idő, és nem tudtak minden állomáson játszani.

Ezúttal is köszönjük a Vadonleső Program munkatársainak, hogy színvonalas és érdekes programjukkal eljöttek hozzánk!

Köszönjük a Zichy Mihály Művelődési Központnak, hogy helyet adtak a rendezvénynek!

■ **VÖRÖS BRIGITTA**
Tab

Energetikai korszerűsítés – hírek a marcali Berzsenyi Dániel Városi Könyvtárból

Dombóvári Kinga személyében 2023. január 1-től új megbízott igazgatója van a marcali Berzsenyi Dániel Városi Könyvtárnak. A jelenlegi vezető már 13 éve az intézmény munkatársa. A Kaposvári Egyetem informatikus-könyvtáros szakán végzett, majd 2019-ben mesterdiplomát szerzett Szombathelyen. Most az előttük álló év kihívásairól mesélt.

Fontos mérföldkőhöz érkeztünk, hiszen az idei évben sor kerül a könyvtár energetikai korszerűsítésére. Hosszas előkészítést követően végre a megvalósítási szakasz következik. Új nyílászárókat kapunk, körbeszigetelik az épületet és a tetőt is, végre megújul a fűtésrendszerünk. A felújítási munkálatok alatt is nyitva tartunk és szeretnénk, ha az összes

szolgáltatásunk zavartalanul működhessen. Ennek érdekében 2023. március 20. és 2023. április 2. között a bibliotékánk a Marcali Múzeum és Kulturális Korzó épületébe költözik. A költözési idő alatt intézményünk zárva tart.

Szabadpolcon lévő könyveink nagy részét a Marcali Múzeum földszinti galériájában helyezük el, folyóiratolvasónk és kölcsönzőpultunk pedig a Korzó aulájában kap helyet. A Berzsenyi Dániel Gimnázium területén elhelyezkedő kollégiumban, ahol már eddig is külső raktárhelyiséggel rendelkezünk, további tereket veszünk birtokba. Raktárban lévő állományunk nagyobb lesz, de olvasói kérésre továbbra is hozzáférhetőek lesznek az ott található dokumentumok is.

Annak érdekében, hogy a napilapokat és folyóiratokat kedvelő látogatóink se maradjanak olvasnivaló nélkül, folyóiratolvasónk már március 20-án délelőtt a Korzó aulájába kerül, így ezen szolgáltatásunk a zárva tartás alatt is elérhető lesz a Korzó nyitvatartási idejében.

Pozitívan tekintünk az elkövetkezendő időszakra, örülünk a megújuló épületnek és próbáljuk az előnyeit kihasználni, hogy városunkban egy épületbe kerül a kultúra. Igaz, hogy az ideiglenes helyen nem lesznek olyan nagy tereink, de azt gondolom, hogy városi könyvtárhoz mérhető módon tudunk 2023-ban is működni.

■ **DOMBÓVÁRI KINGA**
Marcali

BESZÁMOLÓ AZ MKE SOMOGY VÁRMEGYEI SZERVEZET CIKLUSZÁRÓ ÉS TISZTÚJÍTÓ TAGGYŰLÉSÉRŐL

Kaposvárott március 28-án a Takáts Gyula Könyvtár a *Magyar Könyvtárosok Egyesülete Somogy Vármegyei Szervezetével* közösen rendezett szakmai napot. Kezdő programként a taggyűlésen tisztújító közgyűlésre került sor.

A leköszönő elnököt, *Horváth Pétert*, *Rázsits Veronika* a könyvtár igazgatója váltotta az elnöki székben. Szervezetünket a tanácsüléseken is ő képviseli majd. Titkárként *Hertelendy Helga* gyermekkönyvtárost választották meg. Új vezetőségi tag *Wagner Zita*, Pécsi Tudományegyetem Szigeti-Gyula János Egészségügyi Technikum és Szakképző Iskola oktatója, póttag *Schmidtné Bakó Tünde* a Takáts Gyula Könyvtár igazgatóhelyettese. Az ellenőrző bizottság elnöke *Kiss Gábor* a MATE Egyetemi Könyvtár és Levéltár igazgatója, ellenőrző bizottsági tagok még *Füstös János* a Csurgói Városi Könyvtár igazgatója, és *Dombóvári Kinga* a Berzsényi Dániel Városi Könyvtár igazgatója, póttagként pedig *Monostori Szilveszter* Berzsényi Dániel Városi Könyvtár könyvtárosa kapta szervezetünk bizalmát.

Közgyűlésünk után folytatódott a szakmai nap. Az résztvevő kollégákat *Rázsits Veronika* igazgató asszony köszöntötte, majd két izgalmas előadás következett. Az első, *Könyvtár a kultúrák és a Gemenc kapujában* címmel *Liebhauser János* az Illyés Gyula Könyvtár igazgatója mondta el szemléletes ppt. előadásában saját példájukon keresztül, hogy mi fán terem a zöld könyvtár. A délelőtti utolsó előadása pedig a „A könyvtárügy Somogy megye napilapjaiban 1919–1944” című repertórium bemutatója volt. Gerő Gyula utolsó munkáját mutatta be *Rác Ágnes* (OSZK), *Varga Róbert* nyugalmazott könyvtárigazgatónk közreműködésével.

■ **HERTELENDY HELGA TITKÁR**
Somogy Vármegyei Szervezet

KELLNER BERNÁT ALAPÍTVÁNY

Bár a Kellner Bernát Alapítvány évről-évre az „Év Könyvtárosa – Kellner Bernát Emlékdíj” odaítélésével kerül a figyelem középpontjába, a szervezet alapító okiratba foglalt feladatai közé tartozik a *könyvtári hivatás megismerését célzó rendezvények és programok szervezése, megvalósítása* is.

Ehhez kérjük mindazok támogatását, akiknek lehetőségük van rá, hogy személyi jövedelemadójuk 1%-nak felajánlásával segítsék elő e célok megvalósulását.

Támogatásukat köszönjük. A Kellner Bernát Alapítvány kuratóriumának nevében:

HORVÁTH PÉTER, ELNÖK
Kaposvár

1%

Kérjük, adója 1%-ával támogassa
a **Kellner Bernát**
Alapítványt!

Adószámunk:

18738724-1-14

„A KÖNYVTÁR – MESTERSÉGES ÉDEN”

(Alphonse de Lamartine)

A citátum igaz a kicsi, de barátságos Túskevár KönyvtárPont-ra is Kaposváron, a Túskevár városrészben.

December hatodika óta ismét látogatható a gyűjtemény. Az olvasók örömmel vették birtokukba a felújított helyiséget és a bővült állományt. Nem szegte kedvüket a nyitvatartás változása sem. A ház rendjéhez igazodva, szerda helyett kedden, 14.30 – 17.30 óra között érhető el a könyvtár. Az olvasók korábbi óhaja is teljesült, igényelték az állomány frissítését, aminek során kb. százharminc új dokumentum került a polcokra, így már 1300 kötet közül válogathatnak.

Kedvükre böngészhetnek, lapozgathatnak a szépirodalmi művek és a szakkönyvek között. Örömmel fedezik fel az általuk kedvelt és keresett írókat és műveket. A tinik is szívesen veszik

kezükbe az ízléses, olvasócsalogató borítókkal ellátott könyveket, a kicsik csodás mesekönyvek és ismeretterjesztő művek közül válogathatnak.

Ismerősök találkoznak, beszélgetnek. Közösségi tér is a könyvtár. Többen szívesen megosztják olvasmányélményüket egymással és a könyvtárossal.

A látogatók odafigyelnek a jeles évfordulókra is. Nagy költőnk-ről, Petőfi Sándorról szívesen elevenítik fel az iskolában tanultakat, ötvözve a rádióban, TV-ben hallott új ismeretekkel. A Himnusz költőjéről sem feledkeztek meg. A röpke nyitvatartási idő kellemesen, tartalmasan telik ebben a „pontnyi” bibliotékában.

■ CSAPÓ TAMÁSNE Kaposvár
* * *

A közelmúltban létrejött a KönyvtárPont-Túskevár facebook oldal, amely segíti az olvasókkal való kapcsolattartást. Az érdeklődők innen is tájékozódhatnak a KönyvtárPont szolgáltatásairól, valamint az aktuális információkról és programokról. Az oldal az alábbi linken érhető el <https://www.facebook.com/konyvtarpont> Kövess minket a facebook-on is!

■ Grafikát készítette: Balogh Melinda – Kaposvár

VISSZAPILLANTÓ

Rázsits Veronika igazgató szubjektív évértékelője

Nagyjából egy esztendővel ezelőtt, akkor még magázódó stílusban faggattam a Takáts Gyula Könyvtár leendő vezetőjét a jövőre vonatkozó elképzeléseiről, terveiről, az előtte álló feladatokról. Mostani beszélgetésünk apropóját már a mögötünk hagyott év emlékké fakult eseményeinek leporolása adta.

■ **Volt olyan pillanat, amikor megkérdezted magadtól, hogy „mit keresek én itt? Szükségem van nekem erre?”**

Nem volt.

Akinek a saját munkája kapcsán ez megfordul a fejében, az váltson munkahelyet, vagy változtasson a hozzáállásán.

■ **Véleményed szerint mennyire sikerült belépned az országos könyvtári térbe? Elég volt ennyi idő, hogy megismerd a könyvtári élet szereplőit, és téged is megismerjenek?**

Teljes körűen még nem ismertem meg az országos könyvtári élet szereplőit, főként a vármegyei könyvtárak vezetőit sikerült kicsit megismernem és már tudom, kihez fordulhatok kérdésekkel, kitől kérhetek tanácsot és kivel egyezik a szemléletünk. A FSZEK mint intézmény egy nagy példakép számomra és nagyon meglepett, amikor valamikor ősszel Fodor Péter felhívott, hogy „Szia Veronika, mi újság nálatok, hogy vagy?” Te jó ég, a Fodor Péter megjegyzett, na ez meghattott! Egy másik vezető személyiség pedig, miután végig beszélgettünk egy szakmai vacsorát, nevetve azt mondta, Vera vigyázz, ne csinálj forradalmat! Még ki tudja mi lesz 5 év alatt.

Jelöltek az MKE országos elnökségi tagjának, és össze is jött annyi szavazatszám 1 nap alatt, hogy rám is lehet majd

szavazni a májusi tisztújító közgyűlésen. Megtiszteltetés már ez is, köszönöm annak, aki megtisztelt bizalmával. Ha ez sikerül, akkor az már valóban az országos könyvtári tér lesz.

■ **A humánerőforrás-menedzsment sohasem egyszerű... Változás és változtatás is akadt bőven az elmúlt időszakban. Hogyan élted meg ezeket a történéseket?**

Élveztem minden pillanatát. Ami látványosan nehézség volt, azt is kihívásként éltem meg.

■ **A gyermekkönyvtár és a helytörténeti részleg felcserélése, valamint az állomány költöztetése nem kis munka volt. Az idejük nagy részében ülő munkát végző könyvtárosok megállták a helyüket ebben a kemény fizikai munkában?**

Persze, hogy megállták, csak először nem hittek benne, de aztán bebizonyosodott, hogy erősebb a közösség, mint gondoltuk.

■ **A terveid közt szerepelt a csapatmunka hiányának felszámolása. Mit gondolsz, sikerült ebben előrelépést elérni?**

Igen, például az előzőekben emlegetett költözés a csapatmunka jó példája volt itt a vármegyei könyvtárban. De aztán ahogy visszatértünk a mindennapokba, visszatértünk a régi sémák, hogy mit miért nem lehet megoldani, mi miért ne legyen máshogyan, mint az elmúlt 20 évben. Nem adom fel, hogy ezen változtassak. Változás nélkül nincs fejlődés és nincs haladás, és a változás csakis csapatmunkában lesz elérhető, ez az üzenet remélem, lassan mindenkinek átmeleg.

■ **Tavaly júliusban lezajlott városunkban a – többek szerint remekül megszer-**

vezett – Könyvtárosok Vándorgyűlése. Milyen tapasztalatokat gyűjtöttél az esemény kapcsán?

Vándorgyűlést mindenki tud szervezni és senki sem tud szervezni – mert nincs benne tapasztalata. A könyvtáros társadalom egyik legnagyobb eseménye volt, jó volt látni ennyi szakmabelit egy helyen. Én ezt még mindig kicsit kívülről néztem, érdekes volt.

■ **Kitelepültünk a Giro d'Italia kaposvári rendezvényre, valamint a Rippl-Rónai Fesztivál alkalmával is. Helye van a könyvtári standnak sportos vagy éppen séggel egy művészeti programon?**

Egyértelműen van. Ez évi 1-2 ilyen rendezvény, és szerintem fontos, hogy ott legyünk. A Giro kapcsán a város is meglepődött mit is akarok, de aztán örültek, hogy csatlakoztunk. Ezek nem csupán sport vagy művészeti események, hanem családi és közösségi rendezvények, ahol a mi fő célcsoportjaink is megfordulnak. Akik nem járnak hozzánk, azokhoz menjünk oda mi ezek által a kitelepülések által.

■ **Nagy kihívást jelent az intézmények életében az energiaválság. Milyen intézkedések fűződnek a nevedhez, amelyekkel próbáltátok enyhíteni a rezsiár emelkedés miatti nehézségeket?**

A könyvtár második szintjének a lezárása és az ezzel kapcsolatos sokat emlegetett költözés. A gyerekrész leköltözése alapvetően előny hosszútávon a könyvtárnak, a második szint belakása pedig majd meglátjuk, hosszútávon jó döntés volt-e vagy tartható-e, legfeljebb majd újra tervezünk.

■ Az interjú során a kérdező feladata, hogy széles körben, a többséget foglalkoztató témákra keresse a válaszokat. Próbáltam a lehető legalaposabb lenni, ezért felkészülés során a kollégákat faggattam, Őket kértem, mondják el, hogy mit kérdeznének Tőled az elmúlt egy év tükrében. Nézzük, mire kíváncsiak a munkatársaink! Hogy érzed, mennyire vált be a számításod? Mennyi maradt a lendületből, ami tavaly áprilisban jellemzett?

Még több lett!

■ Az elmúlt egy év elteltével a kollégák szerinted hogyan élték meg a változásokat?

Vegyesen. Van, akinek tetszik a lendületem és a változások, van, akinek nem.

■ A következő egy-két évben még milyen fejlesztéseket tervezel?

Nehéz tervezni ebben a folyton változó világban, még csak február van jelenleg, mi jön még... Alapvetően a HR stratégia kidolgozása jelenti számomra a legnagyobb kihívást, hisz egyre kevesebb a szakember a környéken, egyre kevesebbet ér a fizetésünk, egyre kevesebbet ér a fizetésünk, egyre kevesebbet érhetünk és tarthatunk nyitva és mindez mellett tartani kellene a szolgáltatások színvonalát.

A munkatársak fejlesztését tervezem leginkább, aztán én ilyen ad hoc ötletelő vagyok, valami kipattan a fejből és akkor majd azt megvalósítjuk.

■ Az igazgatóságra vonatkozó előzetes elvárásokhoz képest volt-e olyan dolog,

ami kellemes meglepetést (pozitív csalódást) jelentett?

Én nem úgy jöttem ide, hogy te jó ég mi lesz itt.... minden pozitív volt, legfőképpen a fenntartó hozzáállása a változtatásaimhoz, a kéréseimhez, talán ez volt a legpozitívabb.

■ Szerinted miért jó könyvtárosnak lenni?

Kulturált, szép helyen dolgozhatunk, a világ leghasznosabb tárgyaival: a könyvekkel.

■ Köszönöm szépen a beszélgetést!

■ EGYED NÁNDOR
Kaposvár

GYERKEKKÖNYVTÁRUNK ÚJ ARCA

2022 októberében a gyermekkönyvtár a második emeletről az első emeletre költözött a kézikönyvtár és helytörténeti részleg helyére, mivel az energiaválság miatt a könyvtár is takarékosásra kényszerül. A második szintet ezért ideiglenesen lezárták, az elsőt viszont a gyermekkönyvtár így a téli hónapokban is nyitva maradhatott és teljes erővel működhet.

A gyermekkönyvtár a leköltözéssel családbarátabb lett. A bejáratánál mosdó várja a gyerekeket, nem kell lépcsőt mászni a szülőknek, nagyszülőknek a kisgyerekekkel, valamint pelenkázó kialakítására is itt került sor.

A gyermekkönyvtárban kialakított babasarok sok-sok játékkal várja a picinyeket. Délutánonként órák hosszat játszanak és olvasgatnak itt a picik a szülőkkel együtt.

A terem másik oldala a csoportos gyermekkönyvtári foglalkozások színtere óvodás és alsó tagozatos gyerekeknek, mivel régi és új csoportjaink rendszeresen visszajárnak foglalkozásokra. Reméljük, hogy a két terasz beépítésével elkülönített foglalkoztatót is kaphatunk idővel.

■ BISZVURMNÉ MÓZS ÉVA
Kaposvár

JUAN GYENES KIÁLLÍTÁSA A TAKÁTS GYULA KÖNYVTÁRBAN

Az egykori Palmiro Togliatti Megyei Könyvtár vendégkönyve szerint Juan Gyenes (1912–1995) kaposvári származású spanyol fotóművésznek nagy sikerű kiállítása volt a könyvtár kamara-termében 1976 márciusában. A kiállítást előtte a Múcsarnokban mutatták be. Az *In memoriam Beethoven* című fotókompozíció képeit beethoveni zenék ihlették. Negyvenhat év után, 2022 novemberében visszatértek Juan Gyenes fotói a könyvtár kiállítótermébe. A kiállítást Hegedűs György, a Somogyi Fotóklub elnöke rendezte. Ő már régóta elkötelezett népszerűsítője a fotóművész munkásságának, *Juan Gyenes, a fotográfia mestere* és *Barátom, Juan Gyenes* címmel könyvet is írt róla. A szerzőt, a kiállítás rendezőjét kérdezem:

■ **Hogyan került kapcsolatba Juan Gyenessel, a spanyol királyi udvar fényképészével, aki a fotósok közül elsőként lett a Spanyol Királyi Akadémiának tagja, és akinek a neve az egyetemes fotótörténetben is szerepel?**

– Láttam az 1976-os kaposvári *In memoriam Beethoven* című Gyenes-kiállítást. A kiállítást stenciles katalógusát máig őrzöm, a tárlat mély nyomokat hagyott bennem. 1979-ben Madridban járva felkerestem Juan Gyenest a műtermében, ekkor találkoztam vele először. 1984-ben Gyenes Kaposvárra érkezett, hogy a *Barátom, Picasso* című könyvét bemutassa. Én voltam a könyvbemutató házigazdája, és másnap én vittem ki Trabant gépkocsimmal Gyenest a Rippl-Rónai-villába, ahol elmesélte, hogy 15 éves korában ő fotózta le először az elhunyt festőt. Ezután Gyenesnek több kiállítása volt Magyarországon, Budapesten és Kaposváron, amelyeken én is részt vettem és fotóztam. Személyes élményeimet – Gyenes halála után – a *Barátom, Juan Gyenes* című könyvemben írtam meg 2007-ben.

■ **A kiállításon híres színészek, közéleti emberek portréit láthatjuk életközelen: Charlie Chaplin, Romy Schneider, Omar Sharif, Zita hercegnő, a walesi herceg és felesége, Gina Lollobrigida, Gábor Zsazsa, Brigitte Bardot... Ismer olyan történetet, ami e közismert emberek fotózásához kapcsolódik?**

– A tárlaton látható Edward walesi herceg és felesége. 1934-ben az angol királyi cím várományosa szeretőjével, Wallis Simpsonnal, az elvált amerikai asszonnyal, későbbi házastársával inkognitóban érkezett Budapestre. Amikor kijöttek a Moulin Rouge bárából, Gyenes a szemközti ház erkélyéről lefényképezte

őket. A vaku fényét észlelő rendőrök kihúzták az átadott gépből a szalagot.

Másnap a Színházi Életben mégis megjelent a fotó a szerelmepárról, ugyanis Gyenes az ilyen helyzetekre felkészülve mindig két géppel érkezett. Évtizedekkel később Gyenes madridi stúdiójában készült az itt látható kép. A rövidre tervezett fotózkodásból estig tartó kedélyes beszélgetés és italozás lett, mert Gyenes ekkor mesélte el a hercegi pár budapesti titkos kiruccanásának történetét.

Kiállítás megnyitó

**2022.
11.
09.**

17:00

Takáts Gyula Könyvtár

Juan Gyenes 110
A kiállítást megnyitja: Dr. Hegedűs György
a Gyenes-hagyaték gondozója.

7400 Kaposvár, Csokonai utca 4.
(82) 527-350
www.facebook.com/konyvtarkaposvar/
konyvtarkaposvar
A rendezvényeken fotó készül, amit a könyvtár felhasznál szolgáltatásai népszerűsítése céljából.

■ **Az Ady Endre utca 10. számú szecessziós ház emléktábla jelzi, hogy itt született a világhírű fotóművész, a spanyol kulturális élet kimagasló alakja, Kaposvár díszpolgára. Önéletrajzában mindig megemlékezett erről a helyről, ahonnan indult. Milyen viszonyt ápolt a szülővárosával?**

– Nagy élmény volt nekem, hogy kezdeményezhettem Gyenes szülőházának falán egy emléktábla elhelyezését, amire 2012-ben került sor, és az avatóbeszédet én mondhattam. Gyenesnek több mint száz kiállítása volt világszerte, és a katalógusok mindig így kezdődtek: „születtem Magyarországon, Kaposváron”. 1993-ban, a díszpolgári ünnepségen könnyezve mondta, hogy szülővárosának kitüntetése élete legnagyobb elismerése, mert „a szülővárost csak az felejtí el, aki akarja. Én nem felejtém el.”

■ **H. MOLNÁR KATALIN**
Kaposvár

Kaposvár 150 éve – a város napja

Kaposvár városa méltó módon kíván emlékezni arra, hogy másfél évszázada folyamatosan városi rangú település. 1848-ban egyszer már elnyerte a „rendezett tanácsú” státuszt, de akkor csupán rövid ideig élhetett vele. Később 1873. január 23-án nyilvánították – története során másodszor – Kaposvárt rendezett tanácsú várossá. A település élére a közismert ügyvédet és függetlenségi politikust, Bárány Gusztávot választották polgármesternek, Így az egykori mezőváros kikerült a kaposvári járás főszolgabírójának joghatósága alól és önkormányzati működését közvetlenül Somogy vármegye alispánja felügyelte. Erre az eseménysorra emlékezünk minden évben január 23-án, s ez a nap a 20. század végi rendszerváltozás óta a „a város napja”. Ebben az évben azonban nem csupán azt kívánjuk felidézni, ami 150 évvel ezelőtt történt, hanem mindazt, ami azóta alakította a város és polgárainak életét. Ezért Kaposvár Vármegyei Jogú Város Önkormányzata 2023-at „150 éve város Kaposvár” emlékévvé nyilvánította.

Az emlékév nyitányaként 2023. január 23-án hétfőn városnapit tartottak a Csiky Gergely Színházban, ahol a hagyományok szerint átadták a város legrangosabb elismeréseit, s ekkor nyitották meg a város 150. születésnapjára készített reprezentatív kiállítást, melyhez különleges relikviákat gyűjtöttek össze a tárlat megálmodói. (A mi könyvtárunk könyvekkel járult hozzá.) Ezzel elindult egy egész éven átívelő programsorozat, amely rengeteg kiállítást és programot kínál a városlakóknak és az idelátó turistáknak egyaránt.

Ehhez az alkalomhoz csatlakozott könyvtárunk is, amikor két tárlót is berendeztünk a város 150. születésnapja alkalmából. A nagytárlóban a város történetéről, fejlődéséről, és az önkormányzat munkájáról megjelent könyveket állítottuk ki. A másik tárlóban pedig a századeleji régi képeslapjainkat állítottuk szembe

újkori párjával, amelyeken ugyanazokat az épületeket láthatjuk egykor és ma. A tárlónak is ezt a címet választottuk „Kaposvár egykor és ma” s ehhez kapcsolódó könyveket állítottunk a képeslevelezőlapok mellé.

■ HAÁSZNÉ APÁTI ANDREA – Kaposvár

MIÉRT (ÉS FŐLEG HOGYAN) SZERVEZZÜNK KVÍZJÁTÉKOT?

Habár a tévécsatornákból már kikopott, a valós világban máig nagyon népszerűek a kvízjátékok. Elsősorban az úgynevezett kocsmakvíz (angolul pub quiz) hódít, amikor a családok, baráti vagy munkahelyi társaságok egy-egy vendéglátóhelyen gyűlnek össze játszani, de miért ne használnánk ki a játék sikerét a könyvtárban is?

olyanokat „lássunk vendégül” a könyvtárban, akik amúgy nem gyakran fordulnak meg ott. A játék pedig arra is jó lehetőséget ad, hogy akár szolgáltatásainkat reklámozzuk kicsit. Az alábbiakban praktikus fortélyokat javasolunk a játék megszervezéséhez.

1 NEM SZÜKSÉGES DÍJ (DE AZ SEM BAJ, HA VAN): A kocsmakvízek – amiket a cikk elején már említettem –

is örülnénk. A szponzor is jobban járhat, ha mondjuk egy ingyen vacsora helyett 25% kedvezményre jogosító kupont ajánl fel a győztes csapat tagjainak. Szóval okosan és nem szégyenkezve kell kérni a támogatást. Szponzor lehet szinte bárki: az önkormányzat (hátha van egy-két üveg elfekvő ajándékbor a polgármesternél :)), a helyi kocsmáros, a boltos vagy a böllér.

Túl a hetedik kaposvári könyvtári kvízen jelentjük: a játék vendéglátás és alkoholos italok nélkül, a könyvespolcok között is működik, és érdemes vele foglalkozni. Legelsősorban azért, mert a vállalkozókedvűbb használók szívesen gyűjtenek maguk köré minél nagyobb csapatot („többen többet tudunk” alapon), ezért egyetlen kvízre egészen sok embert lehet bevonni a könyvtárba (ha van elég nagy helyünk hozzá természetesen). Ráadásul a sok játékos között több olyan célcsoport is jelen van, akik kevésbé látogatják az intézményt. Bár játszanak a tini korosztálytól a nyugdíjasig az emberek, a kvíz leginkább 30 – 60 éves, kereső korosztály terepe, köztük is nagy számban vannak a férfiak. Szóval évi egy-két kvíz remek alkalom, hogy

nem a nyereményről szólnak. Sőt, újabban a játékosok már nem csak a saját fogyasztásukat, hanem egy minimális részvételi díjat is fizetnek. Mégis tele vannak a helyszínek. Hogy miért? Mert a részvétel és a közös program a többség számára sokkal lényegesebb. Egyszóval ne tántorítson el senkit a szervezéstől, ha nincs luxus-fődíj a nyertes csapatnak; könnyen lehet, hogy anélkül is remek program lesz a játék.

Azért érdemes felvenni a helyi vállalkozásokkal, szolgáltatókkal a kapcsolatot, hátha akad valaki, aki (a reklámért cserébe) hajlandó támogatni a programot. A támogatás lehet akár egy üveg bor, vagy egy ajándékutalvány is. Érdemes úgy kérni a szponzorációt, hogy ne ingyenes dolognak, hanem valamiféle kedvezménynek

De ahogy írtam is, a nyeremény nem a legfontosabb!

2 MILYEN KÉRDÉSEK LEGYENEK? Elsőre sokan megijedtek, hogy nekik kell összerakni egy teljes kérdéssort. Számukra a jó hír, hogy nem kell mindent saját kútfőből összeszedni. :) Sok könyv jelent meg, ami kvízkérdéseket (és válaszokat is) tartalmaz. Van kifejezetten tematikus kötetek (pl. sport, irodalom, mozi témakörben), és általános kérdéseket tartalmazó munkák. A kocsmakvíz emlegetett sikerének köszönhetően az utóbbi években több olyan kötet is napvilágot látott, amik kifejezetten a játék tematikájához kapcsolódnak (pl. Nagy kocsmakvízkönyv, Kvíz az életem). Utóbbiak nem csak kér-

déseket tartalmaznak, hanem röviden bemutatják a kocsmakvízen bevált kérdéstípusokat is, amik alapján akár mi magunk is gyárthatunk hasonlókat. (A VII. Kaposvári Kultúrkvízen például így kerülhetett a játékosok elé egy saját kreálmányú *Könyvmatek* kérdéssor, amiről a következő pontban mesélek.). Ha a hasznos segédanyagok nem is érhetők el a könyvtárakban, könyvtárközi kölcsönzéssel bármikor meg lehet szerezni a vármegyei (vagy más) könyvtár példányait egy kvíz összeállításához.

Ráadásul, ha az ember rákap az ízére, egy-egy saját kérdés akarva-akaratlanul

amikre vagy van választható válaszlehetőség vagy nincs. Nem kell túl speciális kérdésekkel indítanunk, hiszen itt a lényeg a játékra való ráhangolódás.

– *Képes kérdések*: például „Melyik film-ből látható a részlet?” vagy „Mire szolgál a képen látható eszköz?” – a képes blokknak csupán annyi a szerepe, hogy színesíti (akár szó szerint is) a kérdések körét. Válaszlehetőségek itt is adhatók.

– *Négyből egy*: Jó lehetőség több pont szerzésére. Ebben a blokkban nem is kérdéseket kapnak a játékosok, hanem állításokat, persze csak egy adott kérdéshez kapcsolódva. Pl. Kiről van szó?

– *Kapcsolati kör*: Szintén népszerű és szintén több pont begyűjtésére lehetőséget adó kérdéssor, azonban jóval nehezebb összeállítani, mint a Négyből egy-et. A blokk lényege, hogy 8, látszólag egymástól független kérdésre adott helyes válaszok között valamilyen kapcsolat van. A sorozat kilencedik kérdés pedig pont ennek a kapcsolatnak a megnevezése. Csakhogy a bevállalós csapatok itt is előnyre tehetnek! Ha a sorozat 4. kérdése előtt felfedik tippjüket a játékmester előtt, plusz pontot kapnak. De talán még ennél is fontosabb, hogy a kapcsolat felfedezése esetén visszamenőleg is rájöhetnek olyan válaszok-

megszületik a fejében, ha valami érdekességet olvas vagy hall bárhol. Szóval összeszedni a szükséges számú kérdést nem is olyan nagy ördögösség.

📌 **KÉRDÉSTÍPUSOK:** Mint írtam, a kifejezetten kocsmakvízek kapcsán született könyvek remek ismertetőt adnak a különféle bevált kérdéstípusok között, ezért itt csak érintőlegesen mutatok be párat. Ezeknek a blokkoknak a lényege egyrészt, hogy változatossá tegyék a játékot, másrészt sikerélményt jelenthetnek a játékosok számára, hiszen lehet, hogy egy csapat egyik kérdéstípusban kevésbé járatos, míg a másikban ügyesen teljesít. Néhány kérdéstípus és rövid leírásuk (szubjektív lista):

– *Bemelegítő kérdések*: Érdekes ezzel kezdeni. Maximum 8 általános kérdés,

A Négyből egy név arra utal, hogy 4 állítás mind ugyanarra az 1 dologra/személyre mutat., akit a játékosoknak ki kell találniuk. Csakhogy a 4 állítás nem egyszerre érzékelik, hanem egymás után (akár a többi kérdéssor között elszórva); ha az első alapján tippel a csapat (kézfeltartással odahívva a játékmestert az asztalához), 4 pontot kap, két állítás után 3-at, kettő után 2-t, és persze ha csak 4 segítség után jönnek rá a megoldásra, az egy pontot ér. Ebben a blokkban az a jó, hogy a csapatnak egyezsége kell jutnia, mikor fedik fel tippjüket a játékmester előtt. Mivel rossz tipp esetén, ebben a kérdéskörben már nem kaphatnak pontot akkor sem, ha később rájönnek a jó megoldásra.

ra, amiket nem tudtak, így bezsebelve az azokért járó pontokat. Kapcsolatnak érdemes erős asszociációt igénylő közös pontot választani. Egy lehetséges példa kapcsolati körhöz:

– Melyik volt a leggyakoribb fiúnév az újszülöttek között 2020-ban, ami a következő évre a 4. helyre csúszott vissza? Válasz: Bence

– Mi a magyar neve a szlovákiai Veličná településnek? Város: Nagyfalva

– Melyik magyar királyt nevezték a lengyelek Ludwik Węgierski néven? Válasz: I. (Nagy) Lajos (a lengyel név jelentése Magyar Lajos)

A válaszok alapján a Toldi a kapcsolat, amiben a Nagyfaluban lakó Toldi Miklós és Bence nevű szolgája számos

kaland után Nagy Lajos udvarába kerül. Természetesen a további kérdésekkel jobban a Toldi felé lehet irányítani a csapatokat.

– **Könyvmatek:** Speciális kérdéssor, amiben „cenzúrázott” könyvcímekkel kell matematikai műveleteket elvégezni. Pl. Mennyi az eredménye az alábbi műveletnek?

Wass Albert: (...) almafa + Janikovszky Éva: A (...) bőr

– **Tippelő:** A kérdésekre egy-egy szám a megoldás, azonban nem muszáj pontosnak lenni; +/- 15%-os tévedés esetén is pontot kap a csapat. Sok esetben a józan logikával adott tipp pont elég egy-egy pont megszerzéséhez.

4 A JÁTÉK LEBONYOLÍTÁSA: Kaposváron kétféle játékmenetet is kipróbáltunk az évek alatt. Az egyik a „bekiabálás” módszer volt, amikor egy csapat egy kérdést kapott választott témaköre alapján, és a választ nyilvánosan kellett bmondania. A többi csapat csak „rabláskor” kapott szót, vagyis akkor, ha az eredetileg felszólított csapat nem tudott felelni. Ez azonban nem volt túl népszerű forgatókönyv. Emiatt később áttértünk a kocsmakvízes megoldásra. A csapatok külön-külön feladatlapokon írják válaszaikat, amiket a

félidők végén elcserélnek a szomszéd csapattal és egymás válaszait javítják becsülettel. Előnye ennek a módszernek (amellett, hogy minden csapat folyamatosan le van kötve), hogy a pontokat is a játékosok számolják össze, így a játékmesternek már csak sorba kell helyeznie a begyűjtött lapokat az eredményhirdetés előtt. Ehhez a játékhoz tehát előre gyártott feladatlapok kellene, amin jól látható helye van a csapatnévnek, a válaszoknak és az összesített pontszámoknak is.

5 MÉG NÉHÁNY HASZNOS TANÁCS: A feladatok témakörei legyenek változatosak és ne túl nehezek, de azért néha-néha beleférhet egy kis bújtatott reklám. Az embereknek ugyanis könnyebben rögzül az elrontott válasz (főleg, ha helyezés is múlik rajta). Így például rákérdezhetünk, mennyibe kerül a beiratkozás a könyvtárba, mit lehet tenni, ha a keresett könyv nincs meg az állományunkban (könyvtárközi kérés), ki lehet könyvtártag vagy ki jogosult rá ingyenesen. Alkalmanként egy ilyen kérdés bőven belefér.

Érdekes két részre osztani a játékot. Ha kellő számú kérdést sikerült összeszedni, érdemes egy 10-15 perces szünetet elhelyezni nagyjából a játékidő felénél. Ez nem csak a dohányosok és a wc-re igyekvők mi-

att lehet hasznos, hanem mert ekkor van lehetősége a többieknek beszélgetni vagy akár körülnézni a könyvtárban (itt van nagy szerepe annak, hogy erre a programra a nem könyvtárhasználók is szívesen jelentkeznek).

A kiosztott feladatlapra a csapatnév és az összesített pontszám mindig egy oldalra kerüljön a könnyebb eredményhirdetés miatt! Emellett, ha tudunk, helyezünk ki plusz jegyzetpapírokat és több tollat is az asztalokra, hogy a játék során némán tudjanak konzultálni egymással a csapattagok.

Ha van rá lehetőség, a játékmester játsza le a kérdéssort az éles bevetés előtt kollégáival vagy másokkal (akik nem súgják le a kérdéseket a valódi játékosoknak). Könnyen kiderülhetnek a kérdésekben rejlő buktatók.

A kaposvári könyvtári kvízzjátékok 50-70 fő részvételével zajlanak. Összevetve azzal, hogy egy-egy klasszikus könyvtári rendezvényen gyakran fele ennyien vannak, látható, hogy érdemes időt és energiát fektetni a szervezésbe. Kezdetben mindkettőből több szükséges, de idővel a rutin segíteni fogja a munkánkat.

■ **HORVÁTH PÉTER**
Kaposvár

INDIGÓ IRINGÓ

ezüst farkas (vagy fekete)
barna róka (vagy tigris)
indigó iringó (vagy párdúc)
a fények függvénye minden

pár milliméternyi ölelésben folyunk össze
időnk lelke eddig ér

az egyik vágyból a másik csillogásba
olajos csendbe némaságba

olajos csendbe főleg

egész nap akartalak és végre
összesodort bennünket ez a télbenyíló tavasz
a lombkoronák lesuttogták a virágzást
a szívünkbe a fákról

egy másik egy másfajta virágzásból
szerelem vagy félelem talán
de valami megmarta benned ezt a várakozást
értem és nem értem

olajsűrű csendbe fektetve a hangod
a szívemre terült s szétfolyt az ereimben
észrevétlenül alkotóelemem lett
ez a drága kezes jós(z)ág
és részem(ről) rendben van ez így
te zárványos indigó iringó

a forma csorbítja a szépséget
nem össze-szétfolynak tőle
az összegondolt szavak
s csak egy szétfolyt olajzöld folt marad

a helyén

m'ért nem lehetek csak én
a kincsed csak ilyen simán
és szolga mód ostobán

díszbe gyászba díszbe gyászba
fordul a világom percnként percnként
időtlen rétegek egyikről másakra
billegve járva botoran lépkedek
és mindig eltörnek
csak az időtényező változó
a vándorlás a szívem szomorúfúze marad

valahogy úgy kellene járni élni
méltósággal a földig hajolva lefelé nézni
hajam szétnyíló gyökerem volna
szemeim a tó mélyén futkosó halak
árva kezem a víz tükrét pásztázná
hullámot sóhajtva ég és föld alatt

■ SZERÉNYINÉ TAR GABRIELLA
Kaposvár

LEGENDÁVÁ VÁLOK MAGAM IS, avagy Berg Judit Rózsaszín felhőkarcoló című novellájának feldolgozása kétféle csoportban

Két foglalkozás, kétféle csoportban, ezerféle meglátással.

Berg Judit Rózsaszín felhőkarcolója a segítségnyújtás formáit mutatja meg. A novella a Budapest Off című, kamasz korosztály számára írott kötetben jelent meg, de azt kell mondjam, hogy egyaránt jól funkcionált biblioterápiás irodalomként felnőttek körében is. Mindkét csoport-foglalkozáson ugyanannyian voltak, még a nemek aránya is teljesen egyforma volt. Nyolcan hallgatták a felolvasást és vettek részt a beszélgetésben, ebből ketten voltak fiúk/férfiak és hatan lányok/nők.

A csoportok közötti különbségek a következők:

- kamaszok – felnőttek
- látássérültek – egészségesek
- nyílt csoport – zárt csoport

Foglalkozásom indításaként egy kis kosárból, ami kulcsokkal volt tele, választattam a résztvevőkkel egyet-egyet. Azt kértem tőlük, hogy képzeljék el a választott kulcsukhoz tartozó ajtójukat és azt meséljék el nekem részletesen. Nagyon kreatívan oldották meg a feladatot. Nem csak simán fa- vagy fémajtót írtak le, hanem részleteiben mesélt mindenki az ajtójáról. A gyerekek szerint pl.: pattogzik róla a festék, rozsdás szögek vannak beleverve, intarziás berakások vannak rajta, kis üvegablakok vannak beleépítve. A felnőttek még színesebben dolgoztak – nyilván a többféle megélt tapasztalat alapján –, volt macskamintás ajtó, autó ajtaja, régi íróasztal ajtó, egy kertkapuhoz tartozó rozsdás és cikornyás vasajtó, garázs felnyitható ajtaja. Ez a feladat segítette a figyelmet a kör középpontjába vonni, segítette a külvilág kizárásában, valamint tovább is vezetett a novella felé, mert miután mindenki elmesélte a saját elképzelt ajtóját, azt kértem, hogy lépjenek be rajta.

Egy hóféhér szobát, üres csupasz keretet, üres, fehér íróasztalbelsőt vizualizáltam mindenkinek. A lényeg az volt, hogy a hely belsejében ne legyen semmi. Fehérek a falak, a padló, a mennyezet.

Egyetlen tárgy van csak a földön, a szekrényben, az asztal belsejében. Azt kértem a résztvevőktől, vegyék fel ezt egy tárgyat. Közben a földre szöveggel megírt táblácskákat helyeztem, mindegyikre egy tárgy leírt nevével. Olyan tárgyakat próbáltam összegyűjteni, amiket bármikor, bárhol megtalálhat bárki. A látássérült csoportban felolvastam ezeknek a tárgyaknak a nevét, mindenki választhatott egyet. Volt ott buszjegy, egy becsomagolt szendvics, egy csomag rágó, pénztárca, útlevel, mobiltelefon, egy pár kesztyű, sál, sapka, egy csomag papír zsebkendő, ragtapasz stb. Mindenki szabadon kiválaszthatta a megtalált tárgyát. Kértem a résztvevőket, meséljék el részletesen, milyen ez a tárgy. Ezt a részletes elképzelést már más okból tartottam fontosnak. Hiszen, ha egy tárgyat részletesebben megvizsgálunk, megfigyelünk, beszélünk róla, talán jobban kötődünk is hozzá, s ha ezután azt valakinek átadjuk, odaadjuk, megajándékozunk vele, talán magunkból is átnyújtunk neki egy szeletkét a tárggyal együtt. A figyelmünket, időnket, a törődésünket is átadjuk. Egyébként itt is látszott a felnőttek részletgazdagabb leírása egy-egy kiválasztott tárgy kapcsán. A megélt élet tapasztalatai, a kiteljesedettebb kifejezőmód részletesebb leírásokat adhat a legtöbb esetben. Miután mindenki mesélt a tárgyairól, félretettem őket, hogy a foglalkozás végére érve – keretes szerkezetet alkotva – ismét elő tudjuk venni egy gondolatsor befejezéseként.

Ezután kezdtem el felolvasni a novellát. Szakaszosan olvastunk, mindig kértem, hogy reflektáljanak. A megfelelő helyeken a megfelelő kérdésekkel. Először arról beszélgettünk, vajon mennyire egyszerű egy legendát – legyen szó személyről vagy városi legendáról – felépíteni. Konkrét példákat kértem, s míg a kamaszok csak a virtuális térből hoztak általános dolgokat, addig a felnőttek kaposvári legendát is megemlítettek, aminek maguk sem tudják a pontos forrását. A kaposvári

Színházparkban ugyanis van egy fába faragott rejtélyes Szent Anna szobor, aminek az eredetét senki sem tudja. (https://kapos.hu/hirek/kis_szines/2016-08-10/rejtelyes_szobor_a_parkban.html) Érdekes eleme volt a foglalkozásnak, ahogy – szinte észrevétlenül – saját magukból is egy legendává váló/átváltozó személyt építettek. A felolvasás két megállásánál ugyanis először azt kértem mindenkitől, hogy egy papírra írják fel egy olyan negatív tulajdonságukat, amit utálnak magukban, a második szakasznál pedig, hogy adjanak emellé a szó mellé egy színt, érzést, illatot, hangot, állatnevet, vagyis valamilyen melléknevet, amitől a rossz tulajdonság egy szerethető karakterfigúrává válik. Ilyen módon próbáltunk meg előnyt kovácsolni a saját hátrányainkból, s ez nem csak itt, de a mindennapi életünk során is nagyon fontos lehet. A látássérültek a nevüket szóban jegyezték meg. Itt említeném meg, hogy tulajdonképpen a foglalkozás lebonyolítása szempontjából nem volt sok különbség a látók és a látássérültek csoportja között. Pár apróbb technikai dolgon kívül magán a foglalkozás menetén nem kellett változtatni emiatt. A különbség inkább a szemléletmódok tekintetében mutatkozott meg. Míg a látók a kapcsolódó kérdéseknél javarészt olyan példákat említettek, ahol ők nyújtanak vagy nyújthatnának segítséget, addig a látássérültek olyan helyzeteket hoztak fel, ahol a segítség nyújtása nekik szólt, vagy feltételezhetően nekik lenne segítség egy-egy adott helyzetben. Természetesen senki nem mutatta meg a nevét, nem olvastuk fel őket, nem kértem ezt, de a bátrabbak a végén elárulták, hogy mi is lett a szuperhős nevük. Ők csak a felnőtt csoportból kerültek ki.

Ahogy haladtunk a felolvasással, lassan kibontottuk a kislány alakját, a vele való hasonlóságokat, különbségeket. Fontosnak tartottam azt megbeszélni mindkét csoporttal, hogy ha segítséget nyújtanak vagy nyújtanának – ahogy a

kislány is tette – egy idegen embernek, akkor egyrészt mik azok a határok, amik mentén megtehetik, másrészt, hogy hogyan fordulnának afelé az adott ember felé, akinek felajánlják segítő kezüket. Itt is különbség mutatkozott meg több ponton. A gyerekeknél sokkal részletesebb kifejtést kívánt például az, hogy hogyan, milyen módon tudnának segíteni, míg a felnőttek inkább már konkrét példákat hoztak arról, hogy kinek miben, mikor és hogyan segítettek. A látássérültek, idősebbek, betegek pedig olyan emlékeiket osztották meg velünk, amikben nekik segített valaki. Arra próbáltam ösztönözni

többeknek a véleménye, és döbbsent felismeréssel fedezték fel, hogy hiszen a saját környezetükben is élnek ilyen „szuperhősök”. Konkrét neveket is említettek, sőt, az egyesület munkatársai eljutottak arra a felismerésre, hogy tulajdonképpen ők is ugyanilyenek. Ugyanilyen segítő szándékkal próbálnak mindenkinek a hasznára, támogató segítségére lenni, aki betér hozzájuk. Ezt egyébként személyesen is meg tudom erősíteni. Azt gondolom, hogy egy bármilyen hátránnyal élő ember, a megélt nehézségei ellenére, talán pont ebben, a hozzáállás elsajátításában viszont előnyt élvez, a társadalom „egész-

segítségnyújtásra váró helyzetben lévő emberekről és megkértem a gyerekeket, hogy válasszák ki közülük azt, akinek a tárgyakkal segíteni tudnának. Mesélik el ezt hogyan tennék. Aztán a maradék képből válasszanak még egyet. Ennek az embernek hogyan tudnának segíteni, most már tárgy nélkül. A felnőtt csoportban pár perc gondolkodási időt adtam, nem tettem le képeket. Azt kértem mindenkitől, hogy képzelje el, hogy az utcán sétál. Kihez lépne oda, s kinek adná oda a tárgyát, hogy ezzel a segítségére legyen?

Végül címet adtunk a novellának és kötetlen beszélgetés kezdődött.

Mindig onnan tudom, hogy egy-egy foglalkozás mennyire sikerül jól vagy rosszul, hogy a foglalkozást követő napokban fülelek. Várom, hogy reakciók jöjjenek, s ez most is így volt. Egy héttel a foglalkozások után is kaptam pozitív észrevételeket, s ha belegondolok abba, hogy egy hét múlva még mindig eszébe jut embereknek egy-egy gondolat a foglalkozás, beszélgetés vagy a novella kapcsán, akkor azt hiszem, hogy megérte. Hiszen talán sikerült elindítani egy olyan folyamatot, ami egy adott gondolat kör mélyebb megértéséhez, a gondolkodás pozitívabbá válásához, vagy csak egy gondolatsor teljesebb kibontásához vezethet, s tulajdonképpen ez a cél.

A Budapest Off novelláskötetről pedig talán még annyit, hogy ugyan írásai

a kamasz korosztályhoz szólnak, de van létjogosultságuk bármely irodalmi csoportban. A novellák mindegyike kortárs írók tollán keresztül közvetít. A Budapest egyes részein játszódó történetek fókuszában az áll, hogy kamaszként mi felé fordulunk. Hogyan reagálunk a nagyváros és a körülöttünk élők rezgéseire. Mi felé nyitjuk vagy tudjuk megnyitni szívünket, elménket. Bátran ajánlom akár csak olvasásra, akár közvetítésre bármely könyvtáros kollégámnak, bármely olvasói réteg felé.

■ SZERÉNYINÉ TAR GABRIELLA
Kaposvár

■ Grafikát készítette: Szőke Henrietta – Kaposvár

mindenkit, hogy egy ilyen jellegű segítő gondolkodás elsajátítása nagyon fontos és hogy jó, ha ehhez találnak maguk mellé egy barátot, társat. Ez egy tudatosan is felépíthető lelki folyamat, ami végül a segítség mellett a saját kiteljesedésünkhöz is vezethet. A novella helyenként túloz, ezeket a túlzásokat is megpróbáltuk kibozgani. A gyerekek konkrétan megfogalmazták, hogy miben érzik a túlzásokat, míg a felnőtteknél ez érdekesebben zajlott le. Először arról beszéltek, vagy úgy érezték, hogy ez a novella tulajdonképpen egy fikció és ilyen ember nem is létezik, de a felolvasás során folyamatosan – pont a túlzásoknak köszönhetően – alakult át

séges” elemeivel/egyedeivel szemben. Hiszen folyamatosan azt tapasztalja, hogy ha segítséggel vagyunk mások iránt, ha neki a segítségére vannak mások, sokkal könnyebb megélni és jól megélni az életet, amibe beleszülettünk, akarattunkon kívül belekerültünk. Ennek a ténynek a tudatosítása mindenkiben fontos, mert így láthatóvá válik, hogy nem egy elképzelt, teljesíthetetlen fikcióról beszélünk, hanem egy tényleges lehetőségről, ami az emberek segítése, felemelése felé vezet a szándékokat, kezeket, szíveket.

A foglalkozás azzal zárult, hogy vizsgatértünk a szobában talált tárgyakhoz. Képeket tettem le a földre különféle

VAKRANDI SZÁMOKBAN

VENDÉGEINK VOLTAK

 RUMSZAUER MIKLÓS

 LÁSZLÓ BOGLÁRKA

 DR. DÉNESNÉ DR. ORSÍK JUDIT

 BUKÁCSNÉ KOVÁCS ILONA

BEMUTATTUK UTOLSÓ KÖTETEIKET

KERÉK IMRE
1942-2023

GERŐ GYULA
1925-2022

Grafikát készítette:
Szerényiné Tar Gabriella
- Kaposvár

A Minőségirányítási Tanács
szakmai kirándulása
Szentendrén

MINŐSÍTETT KÖNYVTÁR

Grafikát készítette:
Szőke Henrietta
- Kaposvár

**A COLOS-
SEUM
MIND-
ÖSSZESEN
32 NAP
ALATT
KÉSZÜLT EL
EGYÜTTES
ERŐVEL...**

Grafikát készítette: Veizer Anita – Kaposvár

2023.

**"MEGINTÉRJÜVOLTUK" A MESTERSÉGES
INTELLIGENCIÁT**

**TÁRSASJÁTÉK ÉS
VIRTUÁLIS
SZABADULÓSZOBA A
KÖNYVTÁRBAN**

**INTERNET
FIESTA
KERETEIN
BELÜL**

**DIGITÁLIS
TUDÁSKÖZPONT
BEMUTATÓJA**

**EGYÉNI FELHASZNÁLÓK,
MIKROKÖZÖSSÉGEK, METAVERZUM**

Grafikát készítette: Szőke Henrietta – Kaposvár

Bencze Blanka: Pulcsiban alszom

Bencze Blanka 19 éves írónő első regénye a PULCSIBAN ALSZOM című ifjúsági regény. Az írónő egy riport során elmondta, hogy régebben ritmikus sportgimnasztikázott, majd mikor ezt abbahagyta, felszaladtak rá a kilók. Ekkor vad fogyókúrába kezdett és nem törődött azzal, hogy az egészségét is veszélyezteti, így aztán ez a regény kicsit a saját életéből is merít. A könyv témája az anorexia. A regény fókuszában ez a betegség és annak lelki háttere áll.

De mi is az az anorexia? Bár a szó idegi eredetű étvágytalanságot jelent, az anorexiás azonban ennek ellenére nem veszíti el étvágyát. A betegség leggyakrabban a serdülőknél, 13-18 éves korban jelenik meg, a legfőbb tünete pedig a félelem az elhízástól. Ebben hatalmas szerepe van a médiának és az általuk folyamatosan megjelenített „modern szépségideálnak”, mivel azt a téves elképzelést ülteti az emberek és legfőképpen a tinédzserek fejébe, hogy a csontsovány modellek testalkata az etalon és a követendő út. Az anorexia kialakulása általában egy fogyókúrával kezdődik, ami aztán egyre egészségtelebbe válik. A beteg egyre több ételt utasít el, amelyeket ő károsnak vél. Az anorexiás személy nem vesz magához ételt, vagy csak minimális mennyiséget, és még attól a kevéstől is igyekszik megszabadulni. Az anorexia így egy kóros soványsággal járó pszichés betegség, amely 8-10 százalékban halállal végződik. A média és a társadalom mellett a szülő felelőssége is hatalmas.

A könyv főszereplője Málna, aki be akarja bizonyítani, hogy ő is jó valamiben, miután legkedvesebb barátját rajtakapja szerelmével, Beliánnal. Emiatt aztán vad fogyókúrába kezd,

amely során többek között este 8 után egy kortyot sem iszik, hiába szomjas, nehogy reggel többet mutasson a mérleg. Hatalmas bő pulóvereket hord, de a kalória hiány miatt mégis mindig fázik, ezért pulcsiban is alszik.

„Arra kelek, hogy kivert a víz. Ránézek a telefonomra, éjjel három óra van. Remegő kézzel rakom vissza, közben próbálok a légzésemet lassítani. A pulcsimat ráhúzom a kézfejemre, hogy azt is melegen tudja tartani. Csontig hatoló hideget érzek egész nap, egyszerűen fáj minden porcikám. Főleg, amikor bebújok a hideg ágyba, olyankor úgy érzem, ezernyi kés hasít belém. Igen, szóval ezért rendszeresítettem a pulóverben alvást.”

Málna egy szeretethiányos tinédzser lány. Mivel szülei csak a munkájukkal foglalkoznak és a gyerekeikre már nem marad idejük, ezért Málna az ő figyelmüket is magára akarja vonni. A regényben az anyjával való kapcsolata részletesen kirajzolódik, az apáéval való viszont csak mellékesen jelenik meg. A későbbiekben feltűnik a színen Ábel, a problémás fiú, akit az előző iskolájából eltanácsoltak, és csak úgy veszik fel Málna iskolájába, ha pszichológushoz jár. Málna és Ábel a közös terápiás csoportban ismerkednek meg és barátkoznak össze, ami mindkettejük nagy hasznára válik majd.

A könyv kiválóan mutatja be az anorexiát és annak lelki hátterét. Azoknak ajánlanám a regényt, akik szeretnék mindezt megismerni egy 17 éves lány szemszögéből, esetleg gyógyulni szeretnének vagy segíteni valakinek mindebben.

■ **BISZVURMNÉ MÓZS ÉVA**
Kaposvár

FILMISMERTETŐ

The Batman (dráma, krimi, akció)

Gotham fejeseit egymás után levadásza egy örült sorozatgyilkos. A bűntettek helyszínén háttorzongató fejtörőket hagy Batmannek címezve, aki megpróbálja összerakni a kirakós darabkáit, hogy leleplezze a bűnöst és megszabadítsa a várost a korrupciótól. A főszerepekben Robert Pattinson, Zoe Kravitz, Colin Farrell és Paul Dano.

Uncharted (kaland, akció)

A világsikerű videójáték alapján készült kalandfilm a játékok előtt játszódik és bemutatja, hogyan lesz Nathan Drake-ből a 21. század Indiana Jonesja. A világ legvagányabb kalandora, Nate összeáll Victor Sullivannal, a tapasztalt kincsvadászzal, hogy felkutassák Ferdinand Magellán által elrejtett aranyat. A főszerepekben Tom Holland, Mark Wahlberg és Antonio Banderas.

Aline – A szerelem hangja (dráma, életrajz)

A történet Celine Dion életét meséli el egy fiktív személy, Aline Dieu figuráján keresztül. A kislány csodálatos hangjára felfigyel egy producer, akinek a segítségével a tinédzserből a világ leghí-

resebb énekesnője válik. A film bemutatja a legendás énekesnő karrierjének, magánéletének legfontosabb állomásait és felcsendülnek a világhírű dalai is. A főszerepben Valérie Lemerrier.

Lőpor turmix (akció, thriller, kaland)

Sam 12 éves volt, amikor bérnyilkos édesanyja, Scarlet elhagyta őt. Samet az anyának is munkát adó bűnszervezet neveli fel. Tizenöt évvel később a Szervezet ellenségeit teszi el láb alól. Senki nem állhat az útjában, egészen addig, míg egy megbízatása találkozik a 8 éves Emilyvel, akit úgy tud csak megvédeni, ha szembeszáll munkáltatóival. A főszerepekben: Kareen Gillian, Michelle Yeoh, és Angela Bassett.

Álomépítők (mese, kaland)

Minna élete a feje tetejére áll, amikor édesapja új menyasszonya és annak lánya, Jenny beköltözik hozzájuk. Minna minden erőfeszítése ellenére nem tud közelebb kerülni a kiálthatatlan és utálatos mostohatestvéréhez. Egyik éjszaka Minna felfedez egy varázslatos világot, ahol álmaink készülnek. Mikor rájön, hogyan tudja befolyásolni az embereket az álomépítőknek köszönhetően, Jenny álmaiba férkőzik, hogy végre igazi család lehessenek.

■ *A film- és hangoskönyvismertetőt készítette:*

■ **HORVÁTH ROLAND**
Kaposvár

Alan Rickman: Örülten, mélyen

Egy igazán jó könyv, amely valójában nem egy regény, hanem egy napló, ami a világszerte jól ismert Alan Rickman magánéletébe és a kulisszák mögé enged bepillantást. Saját és mások szórakoztatására vezetett, a nagy nyilvánosságnak szánt naplóját 1993-tól egészen 2015-ig vezette, melyben sokszor nem egész gondolatokat, hanem csak rövid gondolatfoslányokat írt le. Olvasása közben olyan érzésünk van, mintha Rickman egy közeli barátjával beszélgetne a mi jelenlétünkben.

A naplója szerint rettenetesen fárasztó, érzelmileg roppantul megterhelő, de élvezetekben gazdag életet élt, aminek folytán

rengeteget panaszkodott, de a jó dolgokat sem volt rest leírni. Ő az, akit a világ a Harry Potter-filmekből (Perselus Pitonként), az Értelem és érzelem moziváltozatából és az Igazából szerelem című filmből ismerhetett meg.

A sorok által egy fáradhatatlan politikai aktivistaként és az utazás szerelmeseként is megismerhetjük. Számos műfajban máig ő az egyik legkedveltebb színész a világon, aki szinte a nézők minden korosztályának a szívébe belopja magát.

Ha ráhangolódunk a kicsit nehézkes írói stílusára, akkor igen gyorsan végig tudunk haladni akár pár száz oldalon is.

MÉDIATÁRI HANGOSKÖNYVISMERTETŐ

Agatha Christie: Adventi krimik

Egy váratlan látogató, tomboló hóviharak, veszélyes ajándékok és méreg a portóiban... Ezekben az advent és újév között játszódó novellákban a krimi koronázatlan királynője, Agatha Christie minden híres nyomozójával találkozhatunk. Mr. Satterthwaite és Mr. Quin egy kastélyban, Miss Marple egy gyógyszállóban tölti a karácsonyt, Hercule Poirot vidéken, Tommy és Tuppence egy fogadóban – nyomukban pedig ott jár a halál... A történetek Csankó Zoltán előadásában hallhatók.

Tartalom: 1. A csokoládés doboz, 2. Karácsonyi tragédia, 3. Mr. Quin eljön, 4. A bagdadi láda rejtélye, 5. A lelkipásztor lánya / A vörös ház, 6. Edward Robinson férfiasága, 7. Karácsonyi kaland.

Douglas Adams, Mark Carwardine: Utoljára látható

Játékidő: 8 óra 12 perc

Adams a Galaxis Útikalauz-trilógiával milliókkal szeretettette meg a térben és az időben való kalandozást. Ez az írás folytatja ezt az utat, de az idő a jelen, a hely pedig a Föld. A népszerű író és társa, Carwardine zoológus 1985 és 1990 között beutazzák a világot, különleges és veszélyeztetett állatfajok után kutatva. Az írás egy szívfacsaró helyeket bemutató természetkönyv és egy vidám útleírás egyvelege. Elgondolkodtató és humoros írás mindenkinek, akit érdekel a Föld élővilágának változatossága, szépsége és jövője. A könyv Szikszai Rémusz előadásában hallható.

NINCS IDŐM OLVASNI KIHÍVÁS

2022. november: egy regény, amely Londonban játszódik
2022. december: egy könyv, amely karácsonykor játszódik
2023. január: egy könyv, amit a megérzéseid alapján választottál
2023. február: egy könyv, amelynek egy játék áll a középpontjában
2023. március: egy könyv, aminek virág van a borítóján
2023. április: egy regény, amely egy hotelben játszódik

Grafikát
készítette:
Szőke Henrietta
– Kaposvár

A SZAKMA SZÉPSÉGE 5.

Átlagos hétköznapi forgalom a közszolgálati térben. Az Internetet használók bőszen „püfölik” a billentyűzetet, vagy épp halkán dúdolják az épp nézett videó szereplőivel a zenét. Többen újságot olvasnak, két diák pedig szorgalmasan vitatkozik egy angol nyelvű szöveg fordításán. Egyszóval zajlik az élet.

Épp egy kifizetett nyomtatásért jön vissza az olvasó, amikor egy idősebb bácsi lép a pultomhoz. Türelmesen kivárja a sorát, majd elnézést kérve a zavarásért a következővel fordul hozzám:

jogszabályra. Nincs mit tenni, elkezdem keresni a jogtárban. Mivel a kereső kifejezések listája nem mindig egyezik az átlagember szótárával, (elsősorban az ügyvédi szakkifejezéseket használja) kicsit nehezen találok a megfelelőt. Egész délután próbálkozom, de semmi. Kénytelen leszek megmondani a bácsinak (bár nem szívesen), hogy nem találok.

Másnap, ahogy ígérte meg is jön. Kicsit bánatosan veszi tudomásul az eredményt, de nem adja fel a reményt.

tam magam lerázni semmivel. A végén hajlandó volt meghallgatni és akkor kiderült, hogy nincs is ilyen jogszabály, ő csak arra gondolt, hogy ha ilyesmit mondanak, akkor előbb-utóbb majd csak lesz rendelet is. De nincs és valószínűleg nem is lesz. Ez csak egy nyilatkozatból kiragadott mondat, ami elhangzott ugyan, de csak ötlet szinten. Sajnos a megvalósítás még várta magára...

Többszöri elnézést kérés után a bácsi szomorúan elballag.

Hát igen, a szakma szépsége... Majdnem két napot dolgoztam feleslegesen...

– Segítsen nekem, kedves! Tegnap olvastam a helyi lapban, hogy megjelent egy rendelet, miszerint az idős, kisnyugdíjasoknak az állam átvállalja a vízdíját. Szeretném igénybe venni, de minden alkalommal, amikor elmentem valamit kérni az illetékes hivatalhoz, arra hivatkozó jogszabályt kértek. Keresse ki nekem ezt most, legyen szíves.

Nekilátok a keresésnek, de nem nagyon találok semmit.

Kérem, hogy foglaljon helyet addig, de ő azt mondja, inkább visszajön másnap.

Miután a bácsi elment, újra keresni kezdem. Megnézem a helyi lapot, de az újságíró nem hivatkozik semmilyen

– Nem baj kedves, majd megkérdezem az újságírónőt, mire hivatkozzak.

Azért engem nem hagy nyugodni a dolog és miután a bácsi elmegy, újra nekiállok a keresésnek. Keresek a neten, az adatbázisokban, szinte minden lehetséges módon próbálom megtalálni azt a bizonyos jogszabályt, de hiába. Nincs. Sehol. Semmi.

Másnap újra jön a bácsi.

Elkeseredve mondom neki, hogy most sem találtam semmit.

– Ne haragudjon kedves, hogy potyára dolgoztattam! – mondja bánatosan.

– Elmentem az újságírónőhöz. Eleinte nem akart szóba állni velem, de nem hagy-

A szakmánkból adódik, hogy mindent megpróbálunk megoldani, megkeresni, amivel az olvasó – vagy bárki más – hozzánk fordul.

De legalább most már tudom, nem szabad mindent 100 %-ban elhinni az újságíróknak. Az olvasottság érdekében bármit leírnak (tisztelet a kivételnek). És ha legközelebb valaki ismét egy újságcikkre hivatkozva kér valamit, előbb utána kell nézni, mennyi a valóságalapja annak, ami megjelenik, és csak akkor érdemes elkezdni keresni. Így megspóroljuk a felesleges munkát...

■ **BARABÁS TAMÁSNÉ**
Kaposvár

GYEREKSZÁJ

A dinoszauruszokról beszélgetünk

Többféle
dinoszaurusz csontját
tárták fel a földből

De hogy-hogy már
nem élnek, ha
megvannak a
csontjaik?

Óvodásokkal beszélgetünk a családról

Soroljátok fel és
nevezzétek meg a
családtagjaitokat!

Szabó anya,
Szabó apa,
Szabó Buksi...

! Elszólásokat összegyűjtötte: Biszurmné Mózs Éva – Kaposvár. Grafikát készítette: Szőke Henrietta – Kaposvár

SZABÓ LŐRINC: NYÁR
NYÁR. KERT. CSÖND. DÉL.
ÉG. FÖLD. FÁK. SZÉL.
MÉH DÖNG. GYÍK VÁR.
PÓK RING. LÉGY SZÁLL.
JÓ ITT. NINCS MÁS
CSAK A KIS HÁZ.
KINT CSÖND ÉS FÉNY.
BENT TE MEG ÉN.

2023

Happy
Holidays

! Grafikát készítette: Szőke Henrietta – Kaposvár

ZÁRSZÓ

Köszönjük a nagyatádi, marcali könyvtár, valamint a Takáts Gyula Könyvtár munkatársainak a beküldött anyagokat, amiből aktuális számunkat összeválogattuk. A többi cikk a következő számokban jelenik meg.

Továbbra is számítunk rátok, és folyamatosan várjuk a következő félév érdekességeiről, programjairól, történéseiről írásaitokat, beszámolóitokat, valamint javaslataitokat. Ősszel jelentkezünk legközelebb.

■ A SZERKESZTŐK

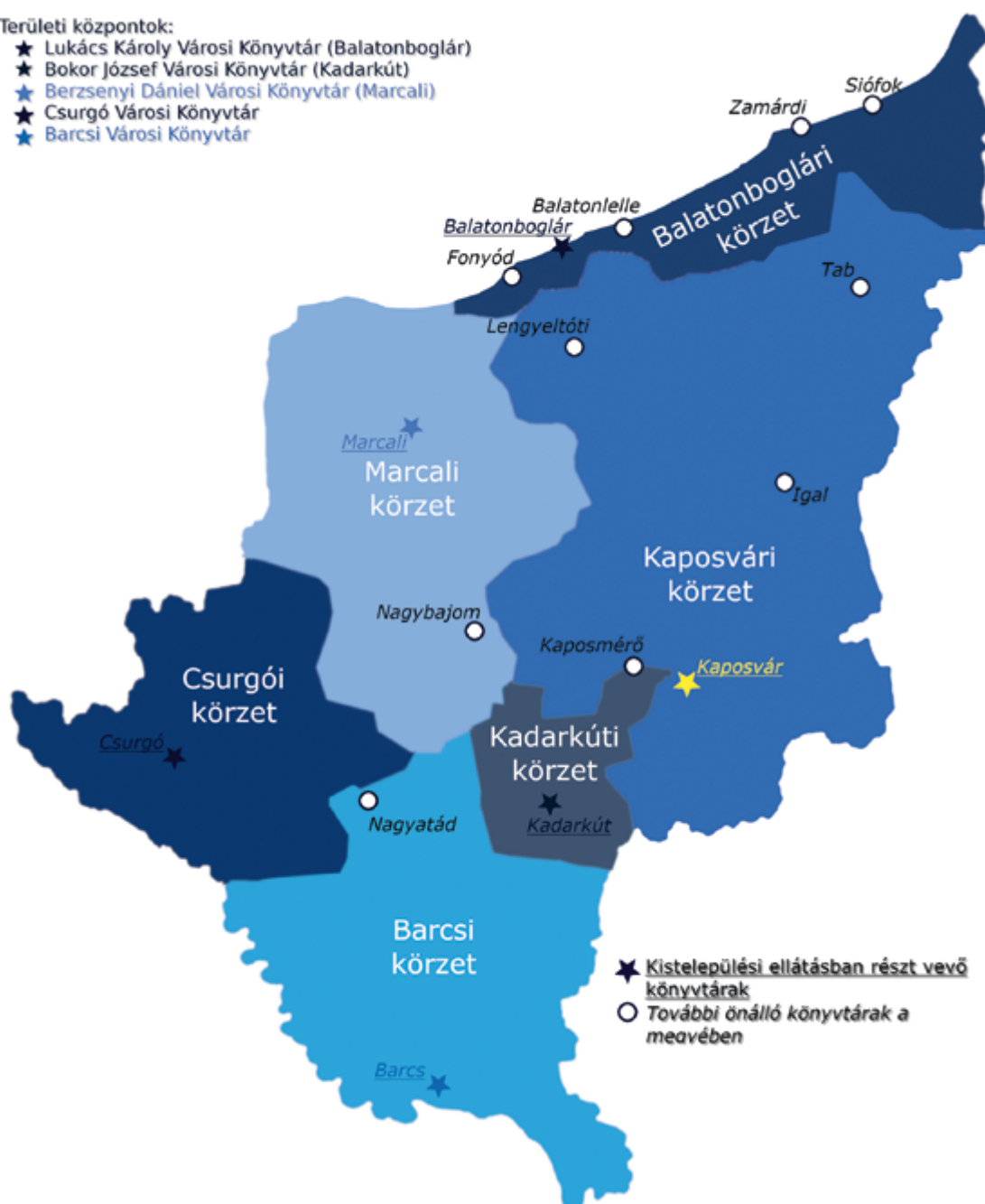
A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszert működtető könyvtárak

Központ:

★ Takáts Gyula Megyei és Városi Könyvtár (Kaposvár)

Területi központok:

- ★ Lukács Károly Városi Könyvtár (Balatonboglár)
- ★ Bokor József Városi Könyvtár (Kadarkút)
- ★ Berzsenyi Dániel Városi Könyvtár (Marcali)
- ★ Csurgó Városi Könyvtár
- ★ Barcsi Városi Könyvtár

Az ellátott kistelepülések listáját megtekintheti
a www.somogykszr.hu weboldalon